

Ochrana spotřebitele

Seminář pátý:

Trestněprávní aspekty ochrany spotřebitele

Obviněný P. J. dne 13. 12. 2011 v době od 08:00 hodin do 17:30 hodin v N., okres M., v místním kulturním domě jako obchodní zástupce společnosti SWISS NATUR SOLUTION s. r. o. v rámci předváděcí akce, kterou vedl, při nabízení tam presentovaných výrobků poškozenému Š. K., který ho od počátku ujišťoval, že nemá o nabízené výrobky zájem, poškozenému vytrhl z ruky bankovku v nominální hodnotě 500,- Kč, následně po poškozeném požadoval ukázat jeho občanský průkaz, a když mu ho poškozený odmítl ukázat, hrozil, že přivolá PČR, načež poškozený ze strachu obžalovanému občanský průkaz ukázal, ale ten mu ho vytrhl z ruky, posléze mu ho spolu s penězi odmítl vydat s tím, že tak učiní, až když podepíše smlouvu týkající se předváděného zboží, zvyšoval na poškozeného, který opakoval, že nemá zájem, hlas, tykal mu, což nakonec přimělo poškozeného k tomu, že smlouvu v domnění, že dostane zejména občanský průkaz zpět, nedobrovolně a bez vědomí toho, co se na ní nachází (neměl ani brýle) podepsal, následně byl poškozený spolu s několika dalšími účastníky akce odvezen do jeho bydliště, kde po něm byla požadována částka 7.500,- Kč jako doplatek kupní ceny, ke kterému se smlouvou zavázal, když to poškozený odmítal, bylo mu sděleno, že na něho mohou poslat exekutory, částku ve výši 7.500,- Kč zaplatil, načež mu byl vrácen občanský průkaz, předmětná kupní smlouva č. ... na kufr s nářadím, motorovou pilu, zavazující poškozeného k uhrazení částky ve výši 8.000,- Kč a bylo mu přenecháno zmíněné zboží. **11 Tdo 238/2014**

V období nejméně od 13. 6. 2011 do 9. 2. 2012 jako tehdejší jednatel obchodní společnosti HOME COOK, s. r. o., ačkoli si musel být vědom, že není oprávněn poskytovat zboží a služby označené zapsanou ochrannou známkou zaměnitelnou s ochranou známkou HOME & COOK či HOME COOK registrovanou v České republice v podobě slovní, obrazové i kombinované pod čísla přihlášek,,,, a, jejichž vlastníky jsou zahraniční obchodní společnost SEB S. A., Chemin du Petit Bois - Les 4 M, Ecully, 69130 Francie (v České republice provozovaná prostřednictvím obchodní společnosti Groupe SEB ČR, s. r. o.), a zahraniční obchodní společnost Boyne Valley Honey, Platin, Drogheda, Irsko, přičemž bez vědomí a souhlasu těchto obchodních společností za účelem zisku obchodní společnosti HOME COOK, s. r. o., na úkor parazitování na dobrém jméně a kvalitě ochranné známky zajistil pořádání předváděcích akcí, na nichž jménem obchodní společnosti HOME COOK, s. r. o., neoprávněně nechal nabízet a předvádět zboží v nesrovnatelné kvalitě ve vztahu k originálům, a též služby, zejména klubové slevy a zákaznické karty určené pro další možný odběr zboží v hodnotě nejméně 10 000 Kč, to vše pod obchodním označením uvedených ochranných známek ve spojení s prezentací obchodní společnosti HOME COOK, s. r. o., přičemž způsob, kterým bylo zboží na předváděcích akcích prezentováno a prodáváno, byl způsobilý vyvolat v kupujících domněnku, že se jedná o pravé zboží obecně rozšířené ochranné známky. **5 Tdo 1529/2015**

X. Y. jako projektant a zhotovitel stavby rodinného domu situovaného na parcele v ulici S. v B., v průběhu roku 1999 při přípravě stavebního projektu, a v srpnu až prosinci 1999 při jeho realizaci, na základě smlouvy o dílo podepsané dne 3. 9. 1999 s objednatelkou D. N., bytem B., D., tím, že projekt a stavba nezohledňovaly specifika lokality zjištěná již z výsledků geofyzikálního průzkumu předaného obviněnému dne 26. 3. 1999, který konstatuje nutnost důkladného odvodnění pozemku pro další stavební činnost, a dále z výsledků posudku o stanovení radonového rizika pozemku ze dne 23. 3. 1999, který konstatuje střední kategorii rizika s nutností celoplošné plynotěsné izolace základové plochy, dále pak projektová dokumentace a provedení stavby neodpovídají stavebním předpisům (vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu), pokud se týká navržení a provedení svislých a vodorovných izolací, krovu, terénních úprav okolo domu a dalších drobných závad, v důsledku čehož se od počátku roku 2000 začaly na novostavbě domu vyskytovat závady takového rázu, které neumožňují bezpečné užívání domu, čímž měla být D. N. poškozena o částku nejméně 1.754.400,- Kč.

5 Tdo 87/2007

X. Y. dne 12. 3. 2013 dovezl leteckou linkou z I. v Turecku do P. ve svých zavazadlech a v zavazadlech své manželky celkem 166 kusů zboží v podobě oděvů, obuvi a doplňků (peněženek, kabelek a tašek) neoprávněně označených ochrannými známkami sedmi různých výrobců bez jejich souhlasu (Levi Strauss, Louis Vuitton, Burberry, Gucci, Lacoste, Tommy Hilfiger, Adidas). X. Y. uvedl, že část zboží si chtěl nechat pro svou osobní potřebu a část chtěl darovat svým známým a blízkým.

5 Tdo 115/2016

P. Ch. H. dne 6. 10. 2011 převážel jako podnikatel pro jiného blíže neztotožněného podnikatele na dálnici D1 ve směru na B. ve svém vozidle 148 kusů triček s dlouhým rukávem, 191 kusů dámského spodního prádla, 405 kusů pánského spodního prádla a 551 kusů mikin, vše označené různými ochrannými známkami bez vědomí a svolení jejich vlastníků (výrobců Adidas, Giorgio Armani, Diesel, DC, Hugo Boss, Lacoste, Nike, Puma), přičemž toto zboží převzal k přepravě v tržnici SAPA v P. bez jakýchkoli dokladů a s ohledem na způsob jeho nabytí, kvalitu a cenu si byl vědom toho, že se jedná o neoprávněně zhotovené napodobeniny značkového zboží.

...obviněný věděl, že převáží textilní výrobky označené ochrannými známkami, které naložil v pražské tržnici SAPA obecně známé tím, že se zde prodávají padělky značkových výrobků, aniž by současně se zbožím obdržel nějaké doklady, jež by prokazovaly legitimní způsob jeho nabytí. Vyjma toho soudy příléhavě zdůraznily postavení obviněného, který nebyl běžným spotřebitelem, ale naopak obchodoval s textilním zbožím, takže mohl snadno rozpoznat, že zboží je nekvalitní a bylo opatřeno ochrannou známkou zjevně neoprávněně. O tom, že zajištěné padělky byly určeny k dalšímu prodeji, pak podle soudů nižších stupňů svědčí jejich množství a způsob balení.

Nejvyšší soud nemohl vytknout soudům nižších stupňů žádné pochybení, jestliže do svých úvah zahrnuly i skutečnost, že pražská tržnice SAPA, kde obviněný předmětné textilní výrobky naložil, pro něj mohla být další výmluvnou indicií o tom, že převáží padělky značkového zboží. Neučinily tak totiž samoučelně, ale v přímé souvislosti s tím, že zboží nebylo opatřeno žádnými doklady o jeho nabytí, což zpochybňovalo jeho legální původ. Za této situace byl poukaz na fakt, že ve zmíněné tržnici lze běžně pořídit padělky značkového zboží, zcela odůvodněný a na místě. Navíc obviněný vykonával v době spáchání posuzovaného přečinu výdělečnou činnost živnostenským způsobem...musel být proto obeznámen s nutností, aby mu byly ke zboží určenému k dalšímu uvádění do oběhu předány i patřičné doklady o jeho původu a množství. **5 Tdo 309/2015**

Soud prvního stupně posoudil otázku rozlišovací způsobilosti kombinované známky „Mařenka kouzlo domova a lahodné chuti Peče pro Vás semag“ s ochrannou slovní známkou „Marlenka“ v podstatě ve shodě s rozhodnutím předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví i následujícím rozsudkem Městského soudu v Praze. Dospěl tak k závěru, že z hlediska pravděpodobného očekávání průměrně informovaného, pozorného a rozumného spotřebitele a hledisek vizuálního, fonetického, významového i jednoznačné podobnosti výrobků se jedná o známky zaměnitelné, bylo proto nutné respektovat již citované výlučné právo vlastníka zapsané ochranné známky „Marlenka“, neboť společnosti SEMAG, spol. s r. o., nevzniklo právo k označení „Mařenka...“ ještě před podáním přihlášky ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách. Všichni obvinění tak jako jednatele společnosti SEMAG, spol. s r. o., distribuovali v rozhodném období na trh bez souhlasu vlastníka ochranné známky výrobky, jejichž označení mohlo z důvodu podobnosti s ochrannou známkou a podobnosti výrobku vyvolat pravděpodobnost záměny na straně veřejnosti. Tím všichni obvinění jednali v rozporu s ustanovením § 8 odst. 2 písm. b) zákona o ochranných známkách. ...ani slovní dovětek navrhovaný k zápisu společností SEMAG, spol. s r. o. „...kouzlo domova a lahodné chuti Peče pro Vás semag“, nebyl způsobilý odlišit obě označení, neboť běžný spotřebitel jej nestačí vnímat jako součást prvního ze slov názvu navrhované ochranné známky, kterým je „Mařenka“. **5 Tdo 1437/2011**

keré spáchal tím, že dne 8. 11. 2005 v Praze 6, na letišti R. po přiletu leteckou linkou z Hongkongu použil ke vstupu na území České republiky takzvané zelené zóny označené „nic k proclení“, přičemž měl ve svých zavazadlech příslušenství k mobilním telefonům Nokia označené ochrannou známkou Nokia a chráněné průmyslovým vzorem, jímž přísluší výhradní právo společnosti N. C. se sídlem K., E., F., které použitím východu označeného „nic k proclení“ ve smyslu č. I. 233 a 234 odst. 2 nařízení komise č. 2454/93 vstoupilo na území ČR, a to: 96 ks krytů na mobilní telefon Nokia 3410, 40 ks krytů na mobilní telefon Nokia 5210, 50 ks krytů na mobilní telefon Nokia 6210, 100 ks krytů na mobilní telefon Nokia 8210, 51 ks krytů na mobilní telefon Nokia 6310... přičemž toto zboží dovezl přesto, že k tomuto neměl souhlas vlastníka ochranné známky a průmyslového vzoru N. C. se sídlem K., E., F., a věděl, že se jedná o zboží ochrannou známkou neoprávněně označené, neboť je nezakoupil ve značkové prodejně a při dovozu je zatajil, čímž porušil ustanovení § 8 odst. 1, 2, 3 písm. c) zákona č. 441/2003 Sb., a § 12 a § 19 zákona č. 207/2000 Sb.

X. Y. dne 3. 2. 2009 při obchodním jednání v restauraci J. v O., okr. R. n. K., po předchozí vzájemné domluvě uzavřela obv. R. v postavení dlužníka s poskytovatelem úvěru společností Santander Consumer Finance a.s. úvěrovou smlouvu ve výši celkem 104.000,- Kč, a to v rámci nabízeného produktu s názvem Spotřebitelský úvěr Auto-Moto na nákup osobního motorového vozidla zn. ALFA Romeo 145 v kupní ceně ve výši 119.000,- Kč, kdy prodávajícím vozidla měl být dle úvěrové smlouvy obž. K., který současně úvěrovou smlouvu jménem společnosti Santander Consumer Finance a.s. jako její obchodní zástupce připravil a uzavřel, ačkoliv ve skutečnosti byl úvěr dle sdělení obv. R. sjednán pro potřeby třetí osoby, o čemž měl být obž. K. srozuměn, především však nešlo ve skutečnosti o spotřebitelský úvěr za účelem nákupu konkrétního motorového vozidla, jak bylo vůči věřiteli formálně ve smlouvě prezentováno, ale záměrem účastníků bylo od samého počátku vyplacení úvěrové částky přímo v hotovosti k rukám obv. R., potažmo třetí osoby, k čemuž také nakonec došlo, neboť žádný prodej vozidla zn. ALFA Romeo 145 mezi prodávajícím obž. K. a kupujícím obv. R. realizován nebyl, načež po vyplacení úvěru ve výši 104.000,- Kč nedošlo ze strany obv. R., popř. další třetí osoby k zaplacení byt' jen jediné úvěrové splátky ve výši 3.351,- Kč měsíčně, jenž měly být dle úvěrové smlouvy hrazeny dlužníkem po dobu celkem 60-ti měsíců, čímž byla společnosti Santander Consumer Finance a.s. způsobena škoda ve výši nejméně 104.000,- Kč“. **6 Tdo 576/2011**

Při poskytování úvěrů a půjček existuje z hlediska požadovaných úroků určitá hranice, která odděluje standardní podnikatelskou činnost provozovanou v souladu s právním řádem a lichvu. Uvedenou hranicí je podle trestního zákona to, co lze pokládat již za hrubý nepoměr mezi vzájemnými plněními pachatele a poškozeného ve smyslu § 253 odst. 1 tr. zák. Poskytnutí půjčky peněz s úrokem dosahujícím 70 % a více za rok pak takový hrubý nepoměr zakládá. Slib nebo poskytnutí lichvářského (hrubě nepoměrného) plnění samy o sobě nejsou trestněprávně relevantním jednáním, neboť k naplnění skutkové podstaty trestného činu lichvy se dále vyžaduje, aby pachatel současně zneužil něčí tísně, nezkušenosti nebo rozumové slabosti nebo něčího rozrušení. Takové jednání nenaplnňuje zákonné znaky ani žádného jiného trestného činu. Pokud si pachatel nejdříve – zneužívaje tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti nebo rozrušení poškozeného – dal slíbit plnění, jehož hodnota je v hrubém nepoměru k hodnotě vzájemného plnění, a poté takovou pohledávku sám uplatnil, přičítá se mu z hlediska viny jen jednání podle § 253 odst. 1 alinea první tr. zák., nikoli (též) jednání podle § 253 odst. 1 alinea druhá tr. zák. (tzv. palichva). **5 Tdo 1282/2004**

NS 5 Tdo 213/2017, Rt 3/2018

...obviněný v období od 29. 3. 2012 do 23. 1. 2013 v místě bydliště ve V. V., okres P.-v., nedovoleně nabízel k prodeji na síti internetu léky na léčbu erektilní dysfunkce **Viagra a Cialis** neoprávněně označené ochrannými známkami Viagra, k níž přísluší výhradní právo obchodní společnosti P. I. B., New York, USA, a Cialis, k níž přísluší výhradní právo společnosti E. L. and C., se sídlem Lilly Corporate Center, Indianapolis, USA. Přitom s ohledem na způsob, jakým léky do své dispozice získal, a skutečnost, že je prodával v blistrech, bez papírového obalu a za nízkou prodejní cenu, mohl být minimálně srozuměn s tím, že se může jednat o padělky originálních léků **Viagra a Cialis**. Kromě těchto léků nabízel k prodeji též léčiva **Kamagra, Lovegra, Apcalis** a další generické přípravky, a to prostřednictvím veřejné počítačové sítě uvedením kontaktní elektronické adresy a telefonu, na aukčním portálu aukro.cz a na dalších různých webových portálech specifikovaných ve výroku o vině. Následně je prostřednictvím České pošty, s. p., odesílal zájemcům po celé České republice nebo jim je osobně předal na různých místech v P., V. V. a jinde. Uvedeného jednání se dopustil, ačkoliv **nebyl osobou oprávněnou k zacházení s léčivými** podle § 7 odst. 2 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoL“), navíc **zásilkový výdej léčivých přípravků může** podle § 84 odst. 2 ZoL **zajišťovat jen provozovatel lékárny** (tzv. lékárna zajišťující zásilkový výdej) a předmětem zásilkového výdeje mohou být podle § 85 odst. 1 ZoL **jen registrované léčivé přípravky**, jejichž výdej podle rozhodnutí není vázán na lékařský předpis. Takto prodal uvedené léky neoprávněně označené jako **Viagra a Cialis v deseti případech** specifikovaných ve výroku o vině a dále uskutečnil prodej různých generických léčiv, příp. jiných věcí, **v několika stech dalších** ve výroku o vině specifikovaných **případů**.

Kvalifikováno jednak jako přečin **neoprávněného podnikání** podle § 251 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“), **a jednak přečinem porušení práv k ochranné známce** a jiným označením podle § 268 odst. 1 tr. zákoníku.

„...v případě distribuce padělků léčivých přípravků označených v rozporu se zákonem o ochranných známkách Viagra a Cialis obchodoval vlastně s tzv. res extra commercium, tedy věcí, která nemůže být předmětem obchodování. Předně uvedené padělky měly nějaké účinky, které by se blížily účinkům originálních léčivých přípravků a pro které byly klamanými odběrateli kupovány, v obou padělcích byla totiž obsažena účinná látka sildenafil, ač v originálu léku Viagra jí má být výrazně vyšší množství ... a v originálu léku Cialis má být obsažen tadalafil namísto v padělku obsažené účinné látky sildenafil... **Pro laika ovšem z důvodu vzezření, neoprávněného užití ochranné známky a doprovodné legendy šlo nepochybně o padělky zaměnitelné s originálními léčivými přípravky.** Je zřejmé, že s produkty, jež obsahují uvedené účinné látky, které se užívají k farmakologické léčbě erektilní dysfunkce, není možno volně obchodovat, takové léčivé přípravky **musejí být předně schváleny k používání v České republice** ve smyslu § 8 ZoL, podmínky pro uvedení léčivého přípravku na trh v České republice stanoví především § 25 a následující ZoL [musí jít o léčivý přípravek registrovaný SÚKL nebo registrovaný podle přímo použitelného předpisu Evropské unie ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004, kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci humánních a veterinárních léčivých přípravků a dozor nad nimi a kterým se zřizuje Evropská agentura pro léčivé přípravky].“

„Není ani možné přijmout argumentaci, že distribuce pro používání na území České republiky neregistrovaných produktů ale obsahujících takové účinné látky, pro které by u legálních a pro používání na území České republiky registrovaných léčivých přípravků nebylo možno provádět jejich zásilkový výdej, již jen z tohoto důvodu nemůže založit neoprávněné podnikání, protože pro takovou činnost není možné získat povolení. V daném případě jde však o to, že **obviněný jednal jako podnikatel v dané oblasti** nakládání s léčivými přípravky, a sice konkrétně zajišťoval jejich výdej, ač k tomu nebyl oprávněn, jak bylo uvedeno shora. **Skutečnost, že jím poskytované léčivé přípravky vůbec nebylo možno tímto způsobem a na území České republiky vydat**, jej v tomto směru rozhodně nemůže vyvinit, spíše **naopak míru jeho viny zvyšuje**, i pokud jde o předmětný trestný čin neoprávněného podnikání. **Objektem** tohoto trestného činu **totiž není jen ochrana rovného trhu** a konkurentů na něm, ale **též ochrana spotřebitelů**, kteří se spoléhají na ochranu ze strany státu, že tímto způsobem budou poskytovat jen prověřené podnikatelské subjekty takové léčivé přípravky, které jsou k tomuto způsobu výdeje určeny.“

NS 6 Tdo 970/2015 - § 156 TrZ

„za účelem majetkového prospěchu v přesně nezjištěné době od 1. 1. 2012 do 22. 11. 2012 P. Š. v rozporu s právními předpisy ČR si opakovaně v B. a na jiných místech **neoprávněně opatřil a následně dodával** obžalované L. Š., nar. ..., do místa jejího trvalého bydliště **čirou tekutinu jím označenou jako vodka** v plastových barelech bez jakéhokoliv značení, celkem v přesně nezjištěném množství, kdy L. Š. **tuto dále prodávala**, kdy takto v přesně nezjištěné době od 1. 9. 2012 do 22. 11. 2012 zakoupil P. Š. v provozovně společnosti PROVIAL Hranice, spol. s r. o., v B., okres P., od provozovatele obviněného Ing. P. Č., nar. ..., alkoholické nápoje vyrobené ze směsi pocházející původně od obviněných R. F., T. K. a J. V., konkrétně nejprve **5-6 ks kanystrů o obsahu 25 litrů s alkoholem** (v sortimentu 4 kanystry – vodka, 2 kanystry – rum), opatřenými etiketami likérky Likérka DRAK, s. r. o., bez kontrolních pásek, a to za částku 55 Kč za jeden litr, následně pak v přesně nezjištěné době v měsíci říjnu 2012 **po skončení státem vyhlášené tzv. prohibice, v době, kdy již byly známy všeobecně případy otrav metylalkoholem** na území celé České republiky a v době, kdy již obžalovaný P. Š. **znal výsledky protokolu o zkoušce** č. ... zkušební laboratoře LABTECH, s. r. o., z 22. 10. 2011 **s pozitivními nálezy metanolu** ve vzorcích dodaných obžalovaným, ve společnosti Proviaľ, s. r. o., zakoupil přesně nezjištěné množství 6ti litrových kanystrů s obsahem vodka doposud nezjištěného výrobce, dále 8 ks 6ti litrových kanystrů s obsahem rumu, opatřené etiketami Likérky DRAK, s. r. o., a to za částku 110 Kč za jeden litr, kdy vodku přelil do kanystru o obsahu 25 litrů, který v přesně nezjištěné době dodal obžalované L. Š. do místa jejího trvalého bydliště za účelem prodeje alkoholu, kdy Š. z tohoto kanystru prodala přesně nezjištěné množství vodky **poškozenému P. D.**, nar. ..., trvale bytem D., B. – S., který byl po požití této

tekutiny dne 22. 11. 2012 v 05:00 hod. **hospitalizován** ve Fakultní nemocnici U svaté Anny v Brně, kde byl s diagnózou intoxikace metylalkoholem léčen, avšak dne 25. 11. 2012 **v přímé příčinné souvislosti s touto intoxikací zemřel**, přičemž ze znaleckého zkoumání zajištěného alkoholu bylo zjištěno, že alkohol prodáváný obžalovanou L. Š. poškozenému D. (tzn. Vodka v barelu o obsahu 25 litrů) byl kontaminován látkou metylalkohol ve výši 5,2 objemových procent metylalkoholu, dále alkohol zajištěný u poškozeného D. byl kontaminován látkou metylalkohol ve výši 4,5 objemových procent metylalkoholu a dále alkohol zajištěný u obžalovaného P. Š. byl kontaminován látkou metylalkohol ve výši 3,3 až 3,6 objemových procent metylalkoholu a rovněž alkohol zajištěný v provozovně společnosti Proviaľ, s. r. o., provozované Ing. P. Č., byl kontaminován látkou metylalkohol ve výši 5,5 objemových procent metylalkoholu, a dle poměru methanolu a ethanolu a rovněž dle izotopových parametrů všechny vzorky byly zařazeny do jedné skupiny svědčící o stejném původu, kdy tímto nakládáním s pokoutně opatřeným alkoholem od osob, které nemohly nijak garantovat jeho zdravotní nezávadnost, oba hrubě porušili hygienické a zdravotní předpisy stanovené v článku 14 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. 1. 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, podle kterého nesmí být potravinu uvedena na trh, není-li bezpečná, dále porušil hygienické a zdravotní předpisy stanovené v ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zák. č. 110/1997 Sb. „o potravinách“, čímž je zakázáno uvádět potraviny, jiné než zdravotně nezávadné, dále ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zák. č. 110/1997 Sb. je pak zakázáno uvádět do oběhu potraviny neznámého původu, kdy byli přinejmenším srozuměni s tím, že pokud budou uvádět na trh alkohol neznámého původu a umožní jeho další šíření a požívání konečnými spotřebiteli, tak svým jednáním vystaví lidi nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví.